

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

*ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal*

2026-YIL
IYUN/6-SON, III-QISM

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google
Scholar

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

OpenAIRE

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, iyun.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afrovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellashtirish
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLARDA ESG TAMOYILLARINI JORIY ETISHNING INSTITUTSIONAL TO'SIQLARI VA IQTISODIY OQIBATLARI	10
I. R. Berdikulova	
KIMYO SANOATINING IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI VA TARMOQ KORXONALARIDA BOSHQARUV HISOBI	14
Onorboev Sh.M.	
A WEEKLY LOGISTICS-CONTROLLING SYSTEM FOR EXPORT SUPPLY CHAINS: CORRIDOR-LEVEL EVIDENCE FROM A TEXTILE EXPORTER.....	26
Mukhammadiyahaminova Shakhzoda Sherzodovna	
FOTOVOLTAIK-TROMBE DEVORI ASOSIDA HAVONI ISITISH, TOZALASH VA ELEKTR ENERGIYASI ISHLAB CHIQRISH JARAYONLARINI INTEGRATSIYALASHNING ILMIY-METODIK TAHLILI.....	36
Rahimova Volida Karim qizi	
XAVFSIZ HAYOT TARZINI SHAKLLANTIRISHDA TA'LIM VA TARBIYANING O'RNI: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY MODEL.....	42
Nigmatjonov Sardor Abdumannobovich	
РАЗВИТИЕ МЕТОДОЛОГИИ ВНЕДРЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ СТРАТЕГИЙ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ: КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ ПОДХОД.....	49
Дониёрова Зухрабону Алишер кизи	
KAMBAG'AL OILALARNI TADBIRKORLIKKA JALB QILISHDA DAVLAT TOMONIDAN MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASH VA BOSHQARISH (MENEJMENT) TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI...53	
Bazarbaeva Asiya Shalkarbaevna	
MOLIVAVIY INKLYUZIVLIK KONSEPSIYASI: BANK XIZMATLARINING KAMBAG'ALLIK DARAJASIGA TA'SIRINING NAZARIY ASOSLARI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI.....	58
Niyozov Zuxur, Abdujalilov Shexroz, Zubaydulloyeva Damira	
KORXONALARNI QAYTA TASHKIL ETISH JARAYONIDA ASOSIY VOSITALAR HISOBI VA BAHOLASHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	61
Davletov Ikrom Raximberganovich	
ИОРДАНИЯ КАК ТУРИСТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР БЛИЖНЕГО ВОСТОКА.....	67
Салихова Алина Муратовна	
QUYOSH ENERGIYASINI KONVERSIYALOVCHI OPTOELEKTRON GELIOTRANSFORMATORLARNING FIZIK-TEXNIK ASOSLARI	73
Axunov Qambarali, Xomidov Abdullajon, Mashrapova Irodaxon	
XXI ASRDA O'ZBEKISTONDA ELEKTR ENERGIYASINI TEJASHDAGI YANGI TEXNOLOGIYALAR.....	78
Xamrakulova Xilola, Yusupova Sevaraxon	
HUDUDIY IXTISOSLASHUVNING SHAKLLANISH OMILLARI VA MINTAQAVIY RIVOJLANISHDAGI AHAMIYATI	83
Sodiqova Nigora	
BANKLAR TRANSFORMATSIYASI JARAYONIDA AKTIVLAR SAMARADORLIGI TAHLILI.....	89
Muminov Bekzod Polvonovich	
ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК КЛЮЧЕВОЙ ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ УЗБЕКИСТАНА	95
Садыков Авазбек Мадаминович, Цхай Лана Александровна	
MILLIY KADRLAR ZAXIRASINI SHAKLLANTIRISHNING ILG'OR XORIJ TAJRIBASI.....	103
G'aniyev Elyor Sobirjonovich	
DIGITALIZATION OF INSOLVENCY PROCESSES: THE ROLE OF A UNIFIED ELECTRONIC PLATFORM IN ENSURING TRANSPARENCY AND ECONOMIC EFFICIENCY	110
Damirjon Nurmatovich Soliyev	

О ПРОЦЕССАХ ЦИФРОВИЗАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	116
Джумаев Аскар Хайдарович	
SOLIQ MA'MURCHILIGI METODOLOGIYASINING HUQUQIY, TASHKILY VA RAQAMLI BAZASINI SHAKLLANTIRISH BILAN BOG'LIQ MUAMMOLAR.....	121
Shamsiev O'ktam Sayfitdinovich	
KO'P XONADONLI UYLARDA KOMMUNAL XIZMATLAR KO'RSATISH SOHASINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI VA HOZIRGI HOLATI TAHLILI.....	127
Muminov Obidjon Odilovich	
MINTAQA VA UNING HUDUDLARIDA MEHNAT OMILI HISOBIGA SANOAT SALOHİYATINI OSHIRISH YO'LLARI.....	135
Urazaliyev Bekzod Sultanbayevich	
КЛАССИФИКАЦИЯ ИНСТРУМЕНТОВ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЙ С УЧЕТОМ ОПТИМИЗАЦИИ БИЗНЕС ПРОЦЕССОВ.....	141
Джуманов А.А.	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MADANIYATINI SHAKLLANTIRUVCHI OMILLARNI FAKTOR TAHLIL VA KO'P OMILLI REGRESSIYA ASOSIDA BAHOLASH.....	152
V.I. Isroilov, V.B. Ibragimov	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В РАЗВИТИИ БАНКОВСКИХ УСЛУГ.....	158
Мамутова Айгуль Калмурзаевна	
QUYOSH NOVUZLARIDA SODIR BO'LUVCHI ISSIQLIK JARAYONLARINING BIR O'LCHAMLI MATEMATIK MODEL.....	165
M.M. Maxmudova, J.J. Kamolov	
ФАКТОРЫ, СДЕРЖИВАЮЩИЕ РАЗВИТИЕ БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	172
Алиев Али Комил угли, Каримова А.	
ISTE'MOL KREDITLARINING ANAMIYATI VA O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	176
S. Qayumov, M. Qurbonov, A. S. Abduraxmanov	
AVTOTRANSPORT XIZMATLARI SAMARADORLIK DARAJASINI OMILLI TAHLILI.....	179
Raximov Azamat Hamroqulovich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA FIRMALARNING TASHQI BOZORLARGA INTEGRATSIYALASHUV JARAYONLARI: XORIY TAJRIBASI.....	183
Ozodova Farida Zarif qizi	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ЗОЛОВОАЛЮТНЫМИ РЕЗЕРВАМИ И ВНЕШНИМ ДОЛГОМ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УЧАСТНИКОВ ФИНАНСОВОГО РЫНКА В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ.....	187
Зайналов Жахонгир Расулович, Алиева Сусанна Сейрановна	
GENERATIV AI ASOSIDAGI ALGORITMIK NARX BELGILASH MEKANIZMLARI: RAQOBAT IQTISODIYOTIDA MONOPOLLASHUV XAVFI, VANO BO'YICHA SOZLASHUV MUAMMOLARI VA ANTIMONOPOL TARTIBGA SOLISH.....	192
Kendjayeva Dildora Xudayberganovna, Abdumannopova Shirin Olamgir qizi	
РАЗВИТИЕ ЗЕЛЁНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА.....	200
Тураева А. И.	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN KNOWLEDGE DELIVERY MODELS.....	204
Daminova Barno Esanovna, Pardayeva Sevinch Sherzod qizi, Inoqov Jasur Komil o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНСТРУМЕНТОВ ФИНАНСОВОГО АНАЛИЗА ДЛЯ МАЛОГО БИЗНЕСА И СТАРТАПОВ.....	208
Ибрагимов Гайратжон Артикович	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA SUN'IY INTELLEKT SHAROITIDA IJTIMOY-IQTISODIY ADOLAT QOIDALARI.....	216
Alimov Nasimjon Hoshimovich	

ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК КЛЮЧЕВОЙ ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ УЗБЕКИСТАНА.....	221
Садыков Авазбек Мадаминович, Цхай Лана Александровна	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA SUN'YI INTELLEKTDAN FOYDALANISH USULLARI.....	228
Daminova Barno Esanovna, Abduraimova Aziza Erkin qizi, G'ofurova Anora Zafar qizi	
XALQARO MOLIVAVIY HISOBOT STANDARTLARI (IFRS)GA O'TISH JARAYONIDA ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARI HISOBINING MUAMMOLARI.....	233
Ismailov Naufal Nadirovich	
RAQAMLI BANK XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA SUN'YI INTELLEKT VA BIG DATA TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	241
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN HIGHER EDUCATION: A GLOBAL REVIEW OF AI-POWERED TEACHING AND LEARNING.....	245
Begzod Nishanov	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY SUG'URTA (TAKAFUL) TIZIMINI JORIY ETISH IMKONIYATLARI: NAZARIY-QIYOSIY TAHLIL.....	251
Abdullayev Azamat Akbar o'g'li	
RAQAMLI MARKETING VA MILLIY BRENDLASH ORQALI TURIZM EKSPORTINI OSHIRISH: YAQIN SHARQ TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON UCHUN YO'L XARITASI.....	259
Bekmurodova F.A., Tolibova Aziza	
MEVA-SABZAVOTCHILIK QUYI MAJMUASIDA LOGISTIKANI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	263
Murodov Sherzodbek Murod o'g'li	
EMPLOYEE WELL-BEING IN POST-REFORM UZBEKISTAN: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW AND RESEARCH AGENDA.....	268
Farida Nishanova	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI EKSPORTINI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI.....	274
Xakimov Zafar Ibragimovich	
АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ И ДИНАМИКИ ТУРИСТИЧЕСКИХ ПОТОКОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН (2010–2024 ГОДЫ).....	278
Бекимбетова Мария Махсетуллаевна	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'I ZANJIRIGA INTEGRATSIYALASHNING FISKAL VA IQTISODIY SAMARADORLIGI: IXTIYORIY O'TISH MEKANIZMINING MIQDORIY VAHOLANISHI.....	282
Urazmatov Jonibek Musurmanovich	
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA OLIY TA'LIM XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	287
Xasanova Yulduz Kayumovna	
ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ДОХОДОВ РАБОТНИКОВ СФЕРЫ УСЛУГ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ.....	291
Рустамова Феруза Камоловна, Исхакова Сарвар Аюбовна	
ISSIQXONA TIPLI QUYOSH QURITGICHINING ENERGETIK, EKOLOGIK VA IQTISODIY TAHLILI.....	296
B.A. Hikmatov	
ASSESSMENT CRITERIA FOR THE EFFECTIVENESS OF DISTANCE EDUCATION IN THE EDUCATIONAL SYSTEMS OF DEVELOPED COUNTRIES.....	301
Umurzakova Gulyor Eshnazar qizi	
KO'P FUNKSIYALI PV-TROMBE DEVORIDA KONSTRUKTIV YECHIMLAR, HAVO FILTRATSIYASI VA STERILIZATSIYA JARAYONLARINING SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	307
Rahimova Volda Karim qizi	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYALARNI JALB ETISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI, MAVJUD MUAMMOLARI VA ULARNI BARATARAF ETISH YO'LLARI.....	312
Jiyanov Laziz Najimovich	

KNOWLEDGE ASSESSMENT AND RESULTS VISUALIZATION BASED ON TEXT MINING IN E-LEARNING PLATFORMS	317
Laziz Sayimovich Safarov	
THE ROLE OF DIGITAL EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN DEVELOPING THE PROFESSIONAL COMMUNICATION CULTURE OF FUTURE TEACHERS.....	321
Dilnoza Jorayevna Kuvatova	
TURIZM SOHASIDA KADRLAR TAYYORLASHNING ZAMONAVIY KOMPETENSIYALARI VA ULARNI SHAKLLANTIRISHNING TASHKILY-HUQUQIY ASOSLARI	325
Sharipov Shahriyor Shamsiddin o'g'li	
АКТУАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ БАНКОВСКОЙ СФЕРЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	329
Бабаева Г. Я.	
О'ZBEKISTON SOLIQ TIZIMINI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA YOSHLARNING O'RNI.....	338
Hamidova Shahzoda Odiljanovna	
DIGITAL ECONOMY IN THE CONDITIONS OF CURRENT LEVEL AND DYNAMICS OF WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT	343
Ibodullayeva M.S.	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARI HISOBI VA MAHSULOT TANNARXINING AUDITI	349
Almardanov Muxamadi, Bolibekov Baxtiyor, Safarov Javohir	
EKOLOGIK OMILLAR ASOSIDA HUDUDLARNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING FAZOVIIY-AXBOROT MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH (QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI VA OROLBO'YI MISOLIDA)	355
Reymova Gulmira Polatovna	
O'ZBEK VA INGLIZ TILSHUNOSLIKLARIDAGI SUBYEKT VA PREDIKAT PARADIGMASI, ULARNING UMUMIY VA XUSUSIY JIHATLARI.....	362
Azamova Gulruh Akbar qizi	
MINTAQALARDA IJTIMOY HIMOYA TIZIMINI STATISTIK MONITORING QILISH VA BAHOLASH METODOLOGIYASI.....	366
M.Sh. Raximova	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA TO'QIMACHILIK KLASTERLARINI TASHKIL ETISH VA UNING IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNI.....	370
Eshniyozov Asadbek Abdinazar o'g'li	
QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION-INVESTITSION FAOLLIKNI OSHIRISH ASOSIDA BOSHQARISHNING DOLZARB MASALALARI.....	375
Egamov Raxmatillo Mirolimovich	

UDK: 338.24:339.13

QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION- INVESTITSION FAOLLIKNI OSHIRISH ASOSIDA BOSHQARISHNING DOLZARB MASALALARI

Egamov Raxmatillo Mirolimovich

Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti 1-bosqich doktranti

Tel.: +998 97 408 16 42

ORCID [0000-0001-7164-2359](https://orcid.org/0000-0001-7164-2359)

Annotatsiya. Ilmiy maqolada qurilish korxonalarida innovatsion-investitsion faollikni oshirish asosida boshqaruvni takomillashtirishning ahamiyati yoritilgan. Unda innovatsion yangiliklarni joriy etish, innovatsion rivojlanishning konseptual modelini ishlab chiqish hamda investitsion faoliyatga ta'sir etuvchi omillarni o'rganish asosida qurilish korxonalarining raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiluvchi omillar modeli tahlil qilingan. Shuningdek, qurilish korxonalarida innovatsion texnologiyalarni joriy etish, xorijiy investitsiyalarni keng jalb qilish va zamonaviy boshqaruv mexanizmlaridan samarali foydalanish orqali iqtisodiy samaradorlikni oshirish bo'yicha ilmiy taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: innovatsiya, investitsiya, qurilish sohasi, raqobatbardoshlik, investitsion muhit, iqtisodiy samaradorlik, qurilish korxonalarini.

Аннотация. В научной статье освещается значение совершенствования управления строительными предприятиями на основе повышения их инновационно-инвестиционной активности. На основе внедрения инновационных решений, разработки концептуальной модели инновационного развития, а также изучения факторов, влияющих на инвестиционную деятельность, проанализирована модель факторов, способствующих повышению конкурентоспособности строительных предприятий. Кроме того, разработаны научные предложения и рекомендации по повышению экономической эффективности за счёт внедрения инновационных технологий на строительных предприятиях, широкого привлечения иностранных инвестиций и эффективного применения современных механизмов управления.

Ключевые слова: инновации, инвестиции, строительная отрасль, конкурентоспособность, инвестиционный климат, экономическая эффективность, строительные предприятия.

Abstract. The scientific article highlights the importance of improving the management of construction enterprises based on increasing their innovation and investment activity. It analyzes a model of factors that contribute to enhancing the competitiveness of construction enterprises through the introduction of innovative solutions, the development of a conceptual model of innovative development, and the study of factors affecting investment activity. In addition, scientific proposals and recommendations have been developed to improve economic efficiency through the implementation of innovative technologies in construction enterprises, the broad attraction of foreign investment, and the effective application of modern management mechanisms.

Keywords: innovation, investment, construction industry, competitiveness, investment climate, economic efficiency, construction enterprises.

KIRISH

Bugungi globallashuv davrida mamlakat iqtisodiyotining asosiy drayver sohalaridan biri bo'lgan qurilish sanoatini innovatsion-investitsion yondashuvlar asosida boshqarish muhim strategik vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, qurilish sohasi mamlakat iqtisodiyotining strategik tarmoqlaridan biri sifatida yangi innovatsion yondashuvlar asosida ishlab chiqarish quvvatlarini yaratish, aqlli shaharlarni barpo etish, innovatsion fikrlaydigan mutaxassislarni tayyorlash, zamonaviy infratuzilmani rivojlantirish, aholi turmush darajasini yaxshilash, yangi texnika va texnologiyalarni qurilish korxonalariga joriy etish hamda iqtisodiy o'sishni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Shu bois qurilish korxonalarining innovatsion-investitsion faoliyatini samarali boshqarish bugungi kunda dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

Shu nuqtayi nazardan, qurilish korxonalarining ish samaradorligi ko'p jihatdan ularning innovatsion-investitsion faollik darajasiga bog'liqligi ilmiy tadqiqotlarda asoslab berilmoqda. Qurilish korxonalariga mahalliy va xorijiy investitsiyalarni keng jalb qilish orqali zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, qurilish tarmog'ini

modernizatsiya qilish, energiya tejankor va innovatsion qurilish materiallaridan foydalanish imkoniyatlari kengayadi. Natijada qurilish korxonalarining iqtisodiy samaradorligi oshadi, mahsulot va xizmatlar sifati yaxshilanadi hamda ichki va tashqi bozorlarda raqobat ustunligi shakllanadi.

So'nggi yillarda O'zbekistonda innovatsion-investitsion muhitni yaxshilash, tadbirkorlik subyektlarini qo'llab-quvvatlash va qurilish sohasini modernizatsiya qilish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Mamlakatimizga to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etishni rag'batlantirishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-97-son Farmoni bilan to'g'ridan-to'g'ri xususiy chet el investitsiyalarini kiritgan holda tashkil etiladigan hamda belgilangan ro'yxat bo'yicha mahsulot ishlab chiqaruvchi korxonalar uchun qo'shimcha imtiyozlar joriy etilgan. Shuningdek, PF-3594-son Farmonda to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etgan holda tashkil etilgan korxonalarni rag'batlantirish va ularning faoliyatini himoya qilishning fundamental asoslari belgilab berilgan. Bu esa sohaning innovatsion-investitsion jozibadorligini oshirish bilan bir qatorda, uning raqobatbardoshligini kuchaytirishga xizmat qilmoqda.

Olib borilayotgan ilmiy tadqiqotlar va izlanishlar natijalari shuni ko'rsatmoqdaki, bugungi kunda qurilish korxonalarida innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish jarayonida takomillashtirish zarur bo'lgan ayrim masalalar ham mavjud. Jumladan, innovatsion-investitsion risklarning yuqoriligi, moliyalashtirish manbalarining yetarli darajada diversifikatsiya qilinmaganligi, innovatsion texnologiyalardan foydalanish ko'laminin cheklanganligi va yuqori malakali mutaxassislariga bo'lgan ehtiyoj sohaning yanada samarali rivojlanishini ta'minlashda muhim ilmiy-amaliy vazifalar sifatida namoyon bo'lmoqda.

Mazkur ilmiy maqolaning maqsadi innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish asosida qurilish korxonalarini boshqarishning nazariy va amaliy asoslarini tahlil qilish, mavjud masalalarni aniqlash hamda ularni samarali hal etish bo'yicha ilmiy taklif va tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mamlakatimiz iqtisodiyotida innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish orqali qurilish korxonalarini samarali boshqarish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqish muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega. Innovatsion chora-tadbirlarni qurilish korxonalariga joriy etish ularning kompleks rivojlanishini ta'minlash, raqobatbardoshligini oshirish hamda ishlab chiqarish jarayonlarini modernizatsiya qilishga xizmat qiladi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, qurilish tarmog'ining barqaror rivojlanishini ta'minlash uchun investitsion faollik, innovatsion texnologiyalarni joriy etish hamda zamonaviy boshqaruv mexanizmlaridan foydalanish o'zaro bog'liq jarayonlar hisoblanadi. Shu nuqtayi nazardan, hududiy qurilish korxonalarining innovatsion-investitsion hamkorligi soha rivojining muhim tashkiliy-iqtisodiy shakllaridan biri sifatida namoyon bo'ladi.

Shunday ekan, qurilish jarayonida innovatsion chora-tadbirlar asosida sifatli, raqobatbardosh va xalqaro standartlarga mos zamonaviy qurilish mahsulotlarini ishlab chiqarish, innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish orqali samarali xizmat ko'rsatish hamda qurilish korxonalarini boshqarish metodologiyasini takomillashtirish bugungi kunning eng muhim vazifalaridan biri hisoblanadi.

Xorijlik iqtisodchi olimlar F.F. Bezdudniy, G.A. Smirnova va O.D. Nechayevalar "innovatsiya" tushunchasiga umumlashgan ta'rif berib, uni bozorda mavjud ehtiyojlarni qondirishga xizmat qiladigan hamda iqtisodiy samara beradigan yangi g'oyalarni inson hayoti va faoliyatining turli sohalarida amalga oshirish jarayoni sifatida izohlaydilar [4].

A.S. Bolshakov va V.I. Mixaylovlarning fikricha, innovatsiya bozorda realizatsiya qilinadigan yangi yoki takomillashtirilgan mahsulot, shuningdek, amaliyotda foydalaniladigan yangi yoki takomillashtirilgan texnologik jarayonlar shaklida namoyon bo'ladigan ijodiy faoliyatning yakuniy natijasidir [5].

U. Sharp investitsiyalarga quyidagicha ta'rif beradi: "Real investitsiyalar asosan moddiy aktivlarga, ya'ni yer, uskunalar va zavodlarga qilingan investitsiyalardir. Moliyaviy investitsiyalar esa qog'ozda bitilgan shartnomalar bo'lib, ularga oddiy aksiyalar va obligatsiyalar kiradi. Rivojlanayotgan iqtisodiyotda investitsiyalarning asosiy qismi real investitsiyalarga to'g'ri keladi. Rivojlangan iqtisodiyotda esa moliyaviy investitsiyalash institutlarining keng miqyosda rivojlanishi real investitsiyalarning o'sishiga sabab bo'ladi. Investitsiyalarning bu ikki shakli bir-biri bilan raqobatlashuvchi emas, balki bir-birini to'ldiruvchi hisoblanadi" [6].

Mamlakatimiz iqtisodchi olimlaridan Sh. Shodmonov va U. G'afurovlarning fikricha, investitsiyalar asosiy va aylanma kapitalni qayta tiklash hamda ko'paytirishga, ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirishga qaratilgan sarflarning pul shaklidagi ko'rinishidir [7].

D. Tojiboyevaning fikricha, investitsiya deganda kelajakdagi natijaga erishish maqsadida ishlab chiqarishni kengaytirish yoki qayta ta'mirlash, mahsulot va xizmatlar sifatini yaxshilash, malakali mutaxassislar tayyorlash hamda ilmiy tadqiqot ishlarini olib borishga yo'naltirilgan moliyaviy resurslar tushuniladi [8].

B.A. Abdukarimov, A.N. Jabriyev va M.K. Pardayevlarning fikricha, innovatsion-investitsiya yangilikni

real ishlab chiqarishga joriy etish uchun moliyaviy mablag' yo'naltirish jarayonidir. U pul mablag'lari, kreditlar, qimmatli qog'ozlar shaklida amalga oshiriladi hamda ko'char va ko'chmas mol-mulkka, intellektual mulkka, mulkiy huquqlarga va boshqa qiymatlilarga yo'naltiriladi. Xususan, qurilish korxonalarida ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning yangi turlarini yaratish va mavjud aktivlardan samarali foydalanishda innovatsion-investitsiyalar muhim ahamiyat kasb etadi [9].

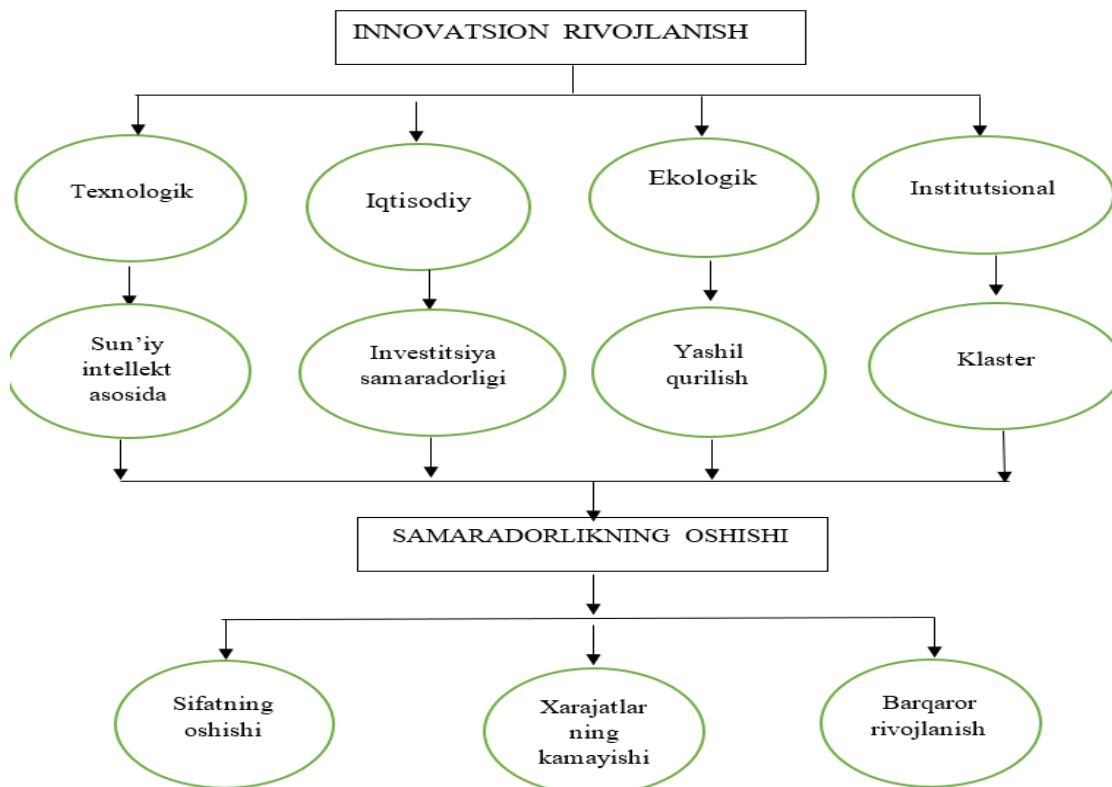
Yuqoridagi ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, qurilish korxonalarida innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish, davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish hamda investitsion muhitni takomillashtirish ustuvor yo'nalishlar hisoblanadi. Shu bilan birga, investitsion risklarning mavjudligi, moliyalashtirish manbalarining yetarli darajada diversifikatsiya qilinmaganligi va innovatsion infratuzilmaning to'liq shakllanmaganligi ushbu yo'nalishda takomillashtirish zarur bo'lgan muhim masalalar sifatida namoyon bo'lmoqda. Shuning uchun qurilish korxonalarida innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish orqali boshqaruv mexanizmlarini yanada takomillashtirish bo'yicha ilmiy asoslangan chora-tadbirlar ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish orqali qurilish korxonalarini boshqarishning dolzarb masalalarini nazariy va amaliy jihatdan o'rganishga qaratilgan ilmiy-uslubiy yondashuvlardan foydalanildi. Ilmiy tadqiqot jarayonida iqtisodiy tahlil, statistik kuzatuv, taqqoslash, tizimli yondashuv va ilmiy umumlashtirish usullari qo'llanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Samarqand viloyatida faoliyat olib borayotgan qurilish korxonalarini innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish orqali samarali boshqarish dolzarb ilmiy-amaliy ahamiyatga ega. Ushbu jarayon korxonalar ish samaradorligini oshirish, yangi texnika va texnologiyalarni joriy etish, malakali mutaxassislarni tayyorlash hamda oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikda qurilish korxonalarini rivojlantirish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqishni taqozo etadi. Hozirgi vaqtda innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish orqali qurilish korxonalarini boshqarish, avvalo, innovatsion rivojlanishning konseptual modelini ishlab chiqish zaruratini yuzaga keltirmoqda (1-rasm).

1-rasm. Qurilishda innovatsion rivojlanishning tashkiliy tuzilmasi¹

1 Muallif ishlanmasi.

Qurilishda innovatsion rivojlanishning konseptual modeli iqtisodiy nuqtayi nazardan korxonalar yoki davlat darajasida innovatsiyalarning shakllanishi, tarqalishi va iqtisodiy o'sishga aylanish jarayonini tizimli ravishda tushuntiruvchi nazariy yondashuv hisoblanadi. Shu bois mazkur model qurilish korxonalaridagi innovatsion jarayonning asosiy elementlari, ularning o'zaro aloqadorligi hamda rivojlanish mexanizmlarini yaxlit tizim sifatida shakllantirish imkonini beradi.

Innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish asosida qurilish korxonalarini boshqarishda ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, malakali mutaxassislarni jalb qilish, yangi texnologiyalarni joriy etish hamda moliyaviy xarajatlarni kamaytirishga to'sqinlik qiluvchi omillarni o'rganish mazkur ilmiy tadqiqotning muhim maqsadlaridan biri sifatida belgilandi. Tadqiqot jarayonida qurilish korxonalarida va oliy ta'lim muassasalarida uzoq yillar faoliyat yuritgan mutaxassislarning fikrlariga tayangan holda, so'rov natijalari asosida, qurilish jarayonini samarali boshqarishda mavjud bo'lgan beshta asosiy muammo o'rganib chiqildi (1-jadval).

1-jadval

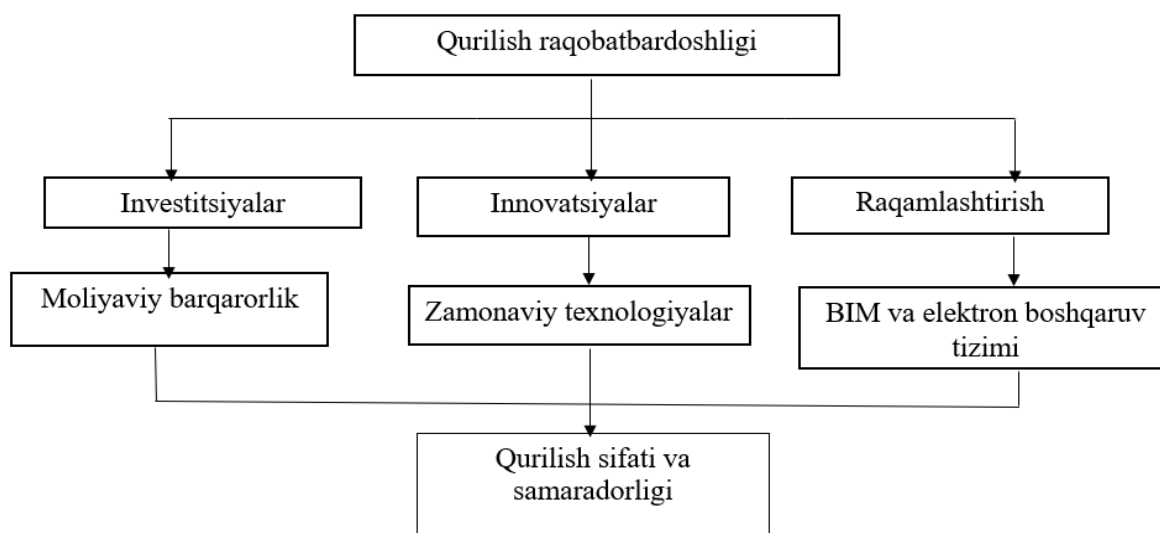
Qurilish korxonalarida innovatsion-investitsiyalarni jalb qilishdagi asosiy masalalar va ularning yechimlari

№	Muammolar	Salbiy ta'siri	Taklif etilgan yechimlar
1	Investitsion risklarning yuqoriligi	Investorlar faolligining pasayishi	Davlat kafolatlarini kuchaytirish
2	Moliyalashtirish manbalarining cheklanganligi	Loyihalarning amalga oshish sur'atlari sekinlashuvi	Imtiyozli kreditlarni kengaytirish
3	Innovatsion texnologiyalarning qiymatligi	Xarajatlarning oshishi	Soliq imtiyozlarini berish
4	Malakali mutaxassislarning yetishmasligi	Ish sifati pasayishi	Kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirish
5	Infratuzilma bilan bog'liq muammolar	Investitsion jozibadorlikning kamayishi	Hududiy infratuzilmani modernizatsiya qilish

Qurilish korxonalariga jalb qilinayotgan investitsiyalarning samaradorligini oshirish maqsadida ilmiy tadqiqot ishimizda asosiy faoliyatga to'sqinlik qilayotgan moliyaviy risklar, infratuzilma, malakali kadrlar hamda innovatsion texnologiyalar bilan bog'liq masalalar aniqlanib, ular bo'yicha tegishli yechimlar ishlab chiqildi. Shu bilan birga, bugungi kunda mamlakatimizdagi qurilish korxonalarini innovatsion-investitsiyalarni jalb qilish orqali boshqarishga bo'lgan e'tibor kun sayin ortib bormoqda.

Qurilish korxonalarini samarali boshqarishda innovatsion-investitsion faollik, ya'ni yangi turdagi qurilish mahsulotlarining raqobatbardoshligini oshiruvchi omillar muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu nuqtayi nazardan, qurilish korxonalarining raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiluvchi omillarni o'rganish ilmiy ishimizning dolzarbligini yanada kuchaytiradi (2-rasm).

2-rasm. Qurilish korxonalarining raqobatbardoshligini oshiruvchi omillar modeli²

Qurilish korxonalarining innovatsion-investitsion faolligini oshirish asosida boshqarish qurilish mahsulotlarining raqobatbardoshligini kuchaytiruvchi omillar modelini ishlab chiqishni talab etadi. Ishlab chiqilgan modelning asosiy vazifasi ilmiy tadqiqot natijalarining amaliy samaradorligini oshirish bilan bog'liq bo'lib, quyidagi yo'nalishlarda namoyon bo'ladi:

- investitsiyalarni jalb qilish qurilish sohasi rivojlanishining asosiy omillaridan biri hisoblanadi;
- xorijiy investitsiyalar zamonaviy texnologiyalarning sohaga kirib kelishini tezlashtiradi;
- innovatsion yondashuvlar ishlab chiqarish samaradorligi va mahsulot sifatini oshiradi;
- raqamlashtirish jarayonlari investitsion jozibadorlikni kuchaytiradi;
- davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari investitsion faollikni rag'batlantiradi.

Shu sababli qurilish tarmog'ida investitsion muhitni yanada yaxshilash, innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash hamda zamonaviy boshqaruv tizimlarini keng joriy etish sohaning uzoq muddatli raqobatbardoshligini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Qurilish korxonalarini boshqarishda innovatsion-investitsion faollikni oshirish muhim strategik omillardan biri ekanligi aniqlandi. Qurilish tarmog'iga mahalliy va xorijiy investitsiyalarni keng jalb qilish orqali ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish hamda qurilish ishlari sifatini oshirish imkoniyatlari kengayadi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, investitsion faollikning ortishi natijasida qurilish ishlari hajmi oshadi, mehnat unumdorligi yaxshilanadi, energiya tejamkor texnologiyalarni qo'llash ko'lami kengayadi, raqamlashtirish jarayonlari jadallashadi, yangi ish o'rinlari yaratiladi hamda qurilish korxonalarining ichki va tashqi bozordagi raqobatbardoshligi kuchayadi.

Shuningdek, xorijiy investitsiyalarni jalb qilish zamonaviy boshqaruv tajribasi va innovatsion texnologiyalarning sohaga kirib kelishiga xizmat qilmoqda. Ayniqsa, BIM texnologiyalari, elektron loyiha boshqaruvi va "aqli qurilish" tizimlari qurilish sohasining iqtisodiy samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Tadqiqot davomida innovatsion-investitsion risklarning yuqoriligi, moliyalashtirish manbalarining yetarli darajada diversifikatsiya qilinmaganligi, infratuzilma bilan bog'liq masalalar hamda malakali mutaxassislarga bo'lgan ehtiyoj mavjudligi aniqlandi. Ushbu holatlar qurilish korxonalarida innovatsion-investitsion boshqaruv mexanizmlarini yanada takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 25-dekabrda O'RQ-598-son "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"gi Qonuni. — <https://lex.uz/ru/docs/4664144>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 27-noyabrda "Qurilish tarmog'ini modernizatsiya qilish, jadal va innovatsion rivojlantirishning 2021–2025-yillarga mo'ljallangan strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-6119-son Farmoni. <https://www.lex.uz/uz/docs/-5130468>
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 6-iyulda "2022–2026-yillarda O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-165-son Farmoni. <https://lex.uz/docs/-6102462>
4. Бездудный Ф.Ф., Смирнова Г.А., Нечаева О.Д. Сущность понятия «инновация» и его классификация // Инновации. — 1998. — № 2–3. — С. 3–13.
5. Большаков А.С., Михайлов В.И. Современный менеджмент: теория и практика. — СПб.: Питер, 2000. — 411 с.
6. Шарп У., Александер Г., Бейли Дж. Инвестиции / пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 1997. — 7 с.
7. Shodmonov Sh., G'ofurov U. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. — T.: Iqtisod-moliya, 2010. — 347 b.
8. Tojiboyev D. Iqtisodiy nazariya. Ikkinchi kitob. — T.: Sharq, 2003. — 79 b.
9. Abdulkarimov B.A. va boshqalar. Korxonalar iqtisodiyoti. Darslik. — T.: Fan, 2005. — 241 b.

muhandislik

& iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100